

Διαβάζοντας κάποιος την ευαγγελική περικοπή της Κυριακής (Ματθ. 15, 21 -28), έχω την αίσθηση πως θα νιώσει περίεργα. Θα απορήσει για τη στάση του Χριστού, αλλά...

και θα νιώσει θλίψη. Θα διαπιστώσει την αδιαφορία Του και αυτό σίγουρα, θα του δημιουργήσει απαισιοδοξία.

Μία γυναίκα Χαναναία ζητάει από τον Χριστό να θεραπεύσει την κόρη της, την οποία βασανίζει το δαιμόνιο. Εκείνος αδιαφορεί! Οι μαθητές Του λένε να την διώξει κι ο Χριστός απαντάει «δεν είμαι σταλμένος παρά στα πρόβατα τα χαμένα της γενεάς του Ισραήλ» (Ματθ. 15, 24). Εκείνη δεν το βάζει κάτω. Κάτι την κάνει να επιμένει. Πλησιάζει και λέει στον Χριστό «Κύριε, βοήθησε με» (Ματθ. 15, 26). Κι Εκείνος της λέει «Δεν είναι σωστό να πάρω το ψωμί των παιδιών και να το ρίξω στα σκυλιά» (Ματθ. 15, 26). Εκείνη, δεν φεύγει, δεν απογοητεύεται, επιμένει και λέει στον Χριστό «Ναι, Κύριε, αλλά και τα σκυλιά τρώνε από τα ψίχουλα, που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους» (Ματθ. 15, 27). Ο Χριστός εκπλήσσεται. Και απαντάει «Ω, γυναίκα, μεγάλη είναι η πίστη σου. Ας σου γίνει όπως θέλεις» (Ματθ. 15, 28).

Άντε τώρα, να συζητήσεις με έναν αθεϊστή ή αδιάφορο το θέμα αυτό. Τί γνώμη θα σχηματίσει για το πρόσωπο του Χριστού; Σίγουρα, θα αντιδράσει. Ποιος θέλει έναν Χριστό, που μπροστά στον ανθρώπινο πόνο και αγωνία δείχνει απαθής; Ποιος θέλει έναν Χριστό να επιμένει να αποστρέφει το βλέμμα Του από την γυναίκα που θέλει να σώσει το παιδί της; Σε τί μπορεί να ελπίζει ο άνθρωπος, εάν οι υπαρξιακές του αναζητήσεις και μεταφυσικές του αγωνίες γίνονται μάρτυρες ενός Χριστού αδιάφορου; Ποιος άλλος θα πλησίαζε έναν Χριστό, ο οποίος δεν θα του έδινε σημασία με τέτοιο προκλητικό τρόπο;

Πράγματι, η εικόνα του Χριστού είναι αποκαρδιωτική. Αν χαθεί και η ελπίδα από το πρόσωπο Του, χάθηκαν όλα. Αν η γυναίκα αυτή, αυτή η Χαναναία, δεχτεί την απάθεια του Χριστού, την απουσία Του από τη ζωή της, από τα προβλήματα της, τότε δεν έχει αξία η ζωή, δεν έχει ουσία το επέκεινα της ίδιας της ζωής. Και

φυσικά, μία τέτοια απάθεια, αδιαφορία, μοιάζει με μεταφυσικό στοχασμό, που εγκλωβίζεται στα αδιέξοδα του. Και φυσικά, φτάνει στο σημείο να παραδίνεται στα μεταφυσικά ανυπέρβλητα, όπου η υπερβατικότητα παύει να αποτελεί μεταποιητικό στοχασμό, αφού δεν λειτουργεί την οντολογική της εμβάθυνση στα βάσανα της ζωής.

Δεν συνάδει η εικόνα του Χριστού με άλλες ευαγγελικές διηγήσεις. Δείχνει να μην είναι ο Ίδιος Χριστός. Δεν είναι ο Χριστός του Ζακχαίου, της πόρνης, του ληστή, όλων εκείνων των τσαλακωμένων που ο αταίριαστος βίος τους έγινε φάτνη υποδοχής της αγάπης του Χριστού. Προσωπικά, δεν θέλω έναν τέτοιον Χριστό. Και πιστεύω πως οι άνθρωποι δεν θέλουν έναν Χριστό να αδιαφορεί. Δεν θέλουν οι άνθρωποι τον Χριστό να απαντάει καταφατικά στο κακό, στον πόνο. Δεν πιστεύουν πως το κακό έχει ύπαρξη, υπόσταση, δική του οντολογία. Δεν το πίστεψαν ο Μάξιμος Ομολογητής και Διονύσιος Αρεοπαγίτης που θα μιλήσουν για το κακό ως «παρυπόσταση», δεν το πίστεψε ο Paul Ricoeur, που αρνούμενος την ύπαρξη του, υιοθετεί το διαλεκτικό σχήμα «σκέψη - πράξη - συναίσθηση».

Γιατί Κύριε; Είναι η στιγμή που τα αμέτρητα γιατί απαιτούν απάντηση. Είναι η στιγμή που τα «γιατί» έχουν την απίστευτη δυναμική να μετατραπούν σε μία αποδοχή του θείου θελήματος. Αλλά δεν είναι εύκολα τα πράγματα. Χρειάζεται πνευματική ωρίμανση, παιδαγωγία. Πόσες φορές οι άνθρωποι δοκιμάζονται και θέλουν να μάθουν τον λόγο; Ας μην βιαστούμε να πούμε στους ανθρώπους πως έχει ο Θεός το σχέδιο Του, πως χρειάζεται υπομονή. Για να πούμε στους ανθρώπους αυτά τα πράγματα, χρειάζεται να δούμε τον κάθε άνθρωπο ξεχωριστά, εξατομικευμένα. Χρειάζεται να έχουμε το ποιμαντικό βάσανο για τον άλλον, όπως λέει ο π. Νικόλαος Λουδοβίκος. Όχι να του χτυπήσουμε την πλάτη. Έτσι μεταθέτουμε την ευθύνη από πάνω μας. Αυτό δεν είναι αγωνία για τον άλλον. Αυτό λέγεται αδιαφορία για τον άλλον.

Η εποχή μας είναι δύσκολη. Είναι τραγικά δύσκολη. Θεωρώ πως όποιες χαρές έχουμε στην καθημερινότητα μας, έχουν την προέλευση τους από την μυστηριακή ζωή και ενθάρρυνση. Είναι που είναι πολλά τραγικά αδιέξοδα, χωρίς Χριστό γίνονται άβυσσος. Τα πράγματα είναι δύσκολα. Το βλέπουμε στα πρόσωπα των συνανθρώπων μας. Αλλά δεν βλέπουμε τις στιγμές, όταν εκείνοι κλείνουν την πόρτα αφήνοντας πίσω έναν κόσμο ξένο, βυθιζόμενοι οι ίδιοι, την ίδια στιγμή, στον προσωπικό τους θρήνο. Τόσο προσωπικό, που ακόμη και το πρόσωπο του Χριστού μοιάζει ξένο για εκείνους. Υπάρχει τεράστιος πόνος. Υπάρχουν πολλά δάκρυα που θλίνουν τις καρδιές των ανθρώπων. Υπάρχουν πολλά «γιατί», στα οποία ο Θεός για τους λόγους Του, δεν θέλει να δώσει απάντηση. Αδυνατώ να προχωρήσω τη σκέψη μου. Δυσκολεύομαι. Δεν έχω λύσεις. Δεν θέλω να χτυπήσω τον άλλον στην πλάτη. Όταν μου ζητάει να υπάρξω στο πρόβλημα του και δεν μπορώ, γίνομαι αδύναμος και θλίβομαι που δεν μπορώ να φέρω τον Χριστό να υπάρξει στη ζωή του. Ίσως, δεν του αρκεί η παρουσία Του. Τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα. Κάτι υπάρχει, όμως, ακόμη. Δεν γίνεται να μην υπάρχει. Δεν μπορεί να είναι αυτό το τέλος της ιστορίας. Το τέλος της ιστορίας θα είναι χαρμόσυνο, ένας ατελείωτος χορός, ένα απέραντο τραγούδι. Δεν μπορεί το βάσανο να κυριαρχήσει στη ζωή. Είναι αδύνατον το κακό να έχει οντολογία, να έχει ισχύ. Μου 'ρχεται στο νου ένας άνθρωπος η Χαναναία. Δυναμική γυναίκα. Όλα να γκρεμίζονταν γύρω της, τέτοια πίστη δεν βρίσκεις. Ο Χριστός βάδιζε, την αγνοούσε, ενώ γνώριζε το

πρόβλημα της, κι εκείνη εκεί. Δεν έφευγε με τίποτε. Σαν να του 'λεγε, εγώ θα συγκρουστώ μαζί σου υπαρξιακά, προσευχητικά, Σε πιστεύω και γι' αυτό δεν το βάζω κάτω, και δεν υπάρχει καμία περίπτωση, στο τέλος θα στρέψεις το βλέμμα Σου πάνω μου. Κι έτσι έγινε. Μόνο που ο Χριστός δεν αδιαφόρησε. Η δύναμη της πίστης...

π. Ηρακλής Αθ. Φίλιος (Βαλκανιολόγος, Θεολόγος)

☐ ☐ ☐ ☐ διάκονος Ι.Μ. Σταγών & Μετεώρων